

Κι όταν καταμεσήμερα
πέσει γαλήνη γύρο,
στά χρυσόμαυρα μάτια σου
ζυγισμένος να γείρω.

Τὰ χωράφια ν' ανοίξουνε
παπαρούνες γεμάτα,
μὰ τάγκάθια τῆς φρόνησης
νὰ μού φράξουν τὴ στράτα.

Καὶ σὰν ἔρθῃ τὸ σούρουπο
καὶ μάθεις πὼς θὰ φύγω,
τάσυγγεφιαστο βλέμα σου
νὰ θαμπώσει γιὰ λίγο.

Μ' ἓνα δάκρυ ἀφανέρωτο
τὴν καρδιά σου νὰ βρέξω,
δέντρα, δρόμους, φαντάσματα,
στεφάνι νὰ τὰ πλέξω.

Δουλειά, φαρμάκι, σκλήψιμο...
Στὴ ζωὴ μου καμὰ σκόλη.
Πληγωμένος, μεσάνυχτα
νὰ γυρίσω στὴν πόλη.

Νὰ φτάσω ἀγάλια σίτι μου,
μὲ θολό, μαῦρο πνέμα,
νὰ πέσω στὸ κρεβάτι μου
σὰ νὰ μούλειψε τὸ αἷμα.

Καὶ πρὶν χάσω τὰ χνάρια σου
σὲ χάρου μονοπάτια,
νὰ γυρέψω τὴ μάνα μου
νὰ μού κλείσῃ τὰ μάτια.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΣΤΟ ΚΑΤΖΗΔΑΚΗ

Σ' ἔχουνε γιὰ Καθηγητή, κι ἀπάνω ἀπὸ τὴν ἔδρα
στήνεις γιὰ τὴ Δημοτικὴ κατηγορίας ἐνέδρα,
καὶ γιὰ νὰ σὲ πιστέψουνε—ὦ πονηριά μεγάλη—
μὲ κόθορνο δημοτικὸ τὸ βῆμα σου προβάλλει

ΣΤΗΝ ΤΡΙΑΝΤΡΙΑ

Μὲ τοῦ Ψυχάση μοναχὰ τὴ γλωσσικὴ σημαία
θὰ πιάσετε μὲς στὰ σκολειὰ πλούσια ζωὴ καὶ νέα
Μ' ἓνα δειλὸ βῆμα μπροστά, μὲ πίσω δέκα βήματα,
τὴν καθαρεύουσα φελᾶν τέτοια παραπατήματα.

ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ

Μὴν εἰστε φοβιστάρηδες· ὁ φόβος ὅλα μπλέκει
ἢ ἢ νόθα καθαρεύουσα θέλει σκληρὸ πελέκι.

ΣΤΟΝ ΠΑΡΟΡΙΤΗ

Τῆς τέχνης τοῦ Ξενοπούλου μᾶς εἰδείξες τὰ τέρατα,
καὶ μὲ τὴν κρίση σου ἐπιάσες τὸν ταῦρο ἀπὸ τὰ κέρατα.

ΑΝΤΙΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Στὴ χώρα τῆς τσαφλατανιάς καὶ τῆς δολομπαρίας
«Ἐφαρμοσμένη αἰσθητικὴ» διδάσκει ὁ Ζαχαρίας.

ΠΙΚΡΑΓΚΛΩΗΣ

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Η ΣΥΝΑΓΜΙΑ ΤΟΥ ΡΙΑΔΗ

Τὴν περασμένη Πέμπτη—ἦταν 16 τοῦ Μάη—ἐπαρουσίασε ὁ Αἰμίλιος Ριάδης τὸ μουσικὸ του ἔργο μ' ἓνα κονσόριο στὸ Δημοτικὸ θέατρο. Ἡ μέρα αὐτὴ μού θυμίζει μιὰν ἄλλη ἱστορικὴ μέρα γιὰ τὴ μουσικὴ στὴν Ἑλλάδα, τὴ μέρα ποῦ—πᾶνε τώρα δέκα χρόνια—πρωτακουσθῆκε στὴν Ἀθήνα τὸ Ἑλληνικὸ τραγούδι τοῦ Καλομοίρη. Ἀπὸ τότε ὡς τώρα ὁ Καλομοίρης ἐδόουλεπε ἀκολουθώντας τὸ πρόγραμμά του, βαδίζοντας ἴσια πρὸς τὸν σκοπὸ του, δικαιοῦνται κάθε προδοκία μας, γερμίζοντας τὴ μουσικὴ ἀιμόσφαιρα μὲ τὰ μεγαλόπνοα ἔργα του.

Ὅμως ὡς τώρα, ἔξω ἀπὸ τὴ δική του, καμμιᾶ ἄλλη σημαντικὴ μουσικὴ παραγωγή μὲ ἔθνικὸ χαραχτήρα δὲν φανερώθηκε ἐντὸς τῶν μᾶς. Γι' αὐτὸ εἶναι ἐξαιρετικὴ ἡ χαρὰ καὶ ἡ μυσταία στὴν ἐμφάνισή αὐτῆς, ἐνὸς νέου μουσικοῦ μὲ ἐπιτελῶς ἀτομικὸ χαραχτήρα μὴλο τὸ ἔθνικὸ χροῶμα ποῦ γερμίζει ἀπ' ἄκρη δ' ἄκρη τὸ ἔργο του.

Τώρα καὶ λίγον καιρὸ, σὲ κάποιον κονσόριο τῆς Στρατιωτικῆς ὀρχήστρας, ἀκούσθηκαν τρία «Μακεδονικὰ τραγούδια» τοῦ Ριάδη. Μᾶς ἐξάφνιασαν—δὲ μᾶς ἱκανοποίησαν. Ὁραῖες μουσικὲς στιγμὲς ἄνισα ἐξελεγκμένες, μουσικὴ ἀπάνω σὲ κείμενο γαλλικό, ὅπως δὴποτε ἀνυχεῖ ἐκλογὴ γιὰ μιὰ πρώτη ἐμφάνιση.

Γι' αὐτὸ τὸ κονσόριο του μᾶς ἦταν μιὰ ἀληθινὴ ἀποκάλυψη.

Ἄν τὴ μέρα αὐτὴ τὴν θεωρῶ ἱστορικὴ, δὲν εἶναι μονάχα γιὰτὸ μᾶς φανερῶνεται μιὰ νέα δημιουργία ποῦ στηρίζεται ἀπάνω στὸ ἔθνικὸ μας μουσικὸ ὄλυκ—κλίμακες, ρυθμούς, καὶ κάποιον κάποιον μοῦθα, μὲ τὴν πρὸς μοντέρνα ἀρμονικὴ ἐπεξεργασία—κάθε μαθητῆς θὰ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ κἀνῃ τέτοιες δοκιμὲς καὶ τολμηρότερες ἀκόμα—ἀλλὰ γιὰτὸ ἡ δημιουργικὴ πνοὴ ποῦ φανερῶνεται σὲ ἄπειρες περιπτώσεις εἶναι τέτοια, ποῦ νὰ καθιερωθῇ μὲ τὴν ἀναντιρροπητὴ ἐπιβολὴ τῆς τῆ φόρμα—ἀρμονικὴ ἢ ρυθμικὴ—ποῦ ἔκρινε ἀπαραίτητη γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ τῆς φανέρωμα.

Θέλω ἄμέσως νὰ ξεχωρίσω τὰ σημεῖα ὅπου μού φανερώθηκε ἐναργέστερη ἢ θεία αὐτὴ πνοὴ μέσα στὸ ἔργο τοῦ Ριάδη. Εἶναι ἡ «Ὀδαλίσκη» καὶ ἡ «Σαλονίκη» στὰ «Γιασεμιά καὶ Μιναρέδες», εἶναι τὸ «Νανούρισμα» ἀπὸ τὰ «Μακεδονικὰ τραγούδια», εἶναι τὰ «Μετανοιώματα» ὅλη ἡ σειρά, καὶ ἀπ' αὐτὰ πάλι «Τὸ τραγούδι τῆς Ὀδαλίσκης», ξεχωριστὸ διαμάντι.

Σ' αὐτὰ ὅλα φανερῶνεται ἡ ἐμπνευση τοῦ Ριάδη, δροσερὴ καὶ ἀνθόδομητη, χωρὶς καμμιὰ προσοπάθεια. Τὸ ἐπιτηδευμένο, τὸ μαπιετέ, ἢ ἐπίδειξη παράξενης τεχνουργίας ποῦ μᾶς ἐξάφνιασε δυσάρεστα στὸ ἄκουσμα τῶν πρώτων του ἔργων, χάνεται ἐπιτελῶς μπροστὰ στὴν εὐλιγκρῆνεια τῆς συγκίνησής του. Καὶ κατορθώνει νὰ μᾶς τὴ μεταδώσῃ αὐτὴ τὴ συγκίνηση ἁπλᾶ, χωρὶς ρητορικὴ, καὶ μᾶς κἀνει νὰ ἐπικοινωνήσουμε μὲ τὴν εὐωχία τῆς ψυχικῆς οὐσίας τῶν πραγμάτων.